

Pedagogisk utredning

Om det framkommer uppgifter från elev, pedagog eller vårdnadshavare att en elev kan vara i behov av särskilt stöd ska behovet utredas på skolan. (2000:1108) Syftet med den pedagogiska utredningen är att öka förståelsen för elevens situation som helhet, att synliggöra såväl möjligheter som hinder på organisations-, grupp- och individnivå, samt finna elevens styrkor och svårigheter i ”relation till så väl dennes kunskaper, erfarenheter och behov, som till kunskapsmål, innehåll, stoff, arbetsformer och arbetssätt.” (Skolverket, 2001, s 10) Utredningen ska med andra ord lägga fokus på att ta reda på vad i skolsituationen som orsakar elevens svårigheter, vilka behov av stöd eleven har, samt hur skolan på bästa sätt ska kunna tillgodose elevens behov av särskilt stöd. (Skolverket, 2008).

En **pedagogisk utredning** består av:

- pedagogisk kartläggning
- analys
- åtgärder
- utvärdering av åtgärder
- uppföljning

Pedagogisk kartläggning kan bestå av några eller samtliga av nedanstående:

- tester
- screening
- observationer
- intervjuer/samtal
- teckningar
- dagbok/loggbok
- casemetodik

Analys:

Analys innebär bearbetning och tolkning av den pedagogiska kartläggningen. Vid analysen gäller det att se ur olika perspektiv och försöka kartlägga mönster, samt förklaring av orsaker till dessa mönster och en bedömning av deras konsekvenser, se samband men även fånga

helheten. Det är viktigt att ha ett salutogent synsätt och inte bara fokusera på det som inte fungerar så bra i skolsituationen, utan även se till elevens styrkor och möjligheterna i situationen. Det väcks många följdfrågor vid en analys och det finns inga lätta svar eller generella lösningar. Eleven utvecklas dessutom hela tiden, vilket innebär att såväl förutsättningar som behov ändras över tid och rum.

Åtgärder:

Om den pedagogiska utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska tydliggöra elevens behov samtidigt som det är ett redskap för dokumentation och utvärdering av insatser och åtgärder, som i första hand ska utgöra anpassning av undervisningssituationen för eleven inom ramen av den ordinarie klassen. Det är av vikt att det sker en kontinuerlig utvärdering och uppföljning av åtgärderna, samt att utarbetandet av åtgärdsprogram sker i samverkan med elev och föräldrar. Konsekvenserna av ett åtgärdsprogram leder till lite olika insatser och anpassningar som kan ligga på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå. Det kan räcka med att sätta in stödåtgärder på någon av dessa nivåer, men i vissa fall behövs det sättas in åtgärder på flera eller alla nivåer.

Källor:

SFS 2000:1108. Grundskoleförordningen. Fritzes, Stockholm,
SFS 1985:1100 Skollag. Utbildningsdepartementet.
Skolverket (2008). För arbete med åtgärdsprogram. Stockholm: Fritzes förlag,
Skolverket (2001). Att arbeta med särskilt stöd med hjälp av åtgärdsprogram. Stockholm: Liber distribution,
Skolverket (2008). Särskilt stöd i grundskolan. Stockholm: Fritzes förlag.